

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

2040 - гр. Долна баня, ул. Бистришка” 2

тел. 07120/30-34, факс 07120/30-35,

e-mail: info-2306213@edu.mon.bg

db_neofitrilski@abv.bg

**УТВЪРДИЛ:
ДИРЕКТОР:
ПЕТЯ ЯНЕВА**

**ПЛАН ЗА РАБОТА
НА
УЧИЛИЩЕН КООРДИНАЦИОНЕН СЪВЕТ
ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА В
СУ „НЕОФИТ РИЛСКИ“
ГР. ДОЛНА БАНЯ, ОБЩ. ДОЛНА БАНЯ, ОБЛ. СОФИЙСКА
2026-2027 ГОДИНА**

Изготвили: комисия в състав:

Председател: Благовеска Герасимова

Членове: Иван Габеров

Анелия Иванова

Николай Атанасов

Планът е приет с решение на Педагогически съвет с протокол № 16 от 10.09.2026г. и е утвърден със заповед на директора на училището

Основен принцип-създаване на по-сигурна училищна среда.

Цел-прилагане на последователна политика, която да се споделя от цялата училищна общност и подкрепя от всички институции.

Задачи-да се ограничат проявите на тормоз и агресия между учениците в училище.

I. ИЗМЕРЕНИЯ НА НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Какво е насилие?

В България в официална употреба е дефиницията на понятието „насилие“, дадена в параграф 1, т. 1-5 от допълнителните разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето:

„Насилие“ над дете е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда.

„Физическо насилие“ е причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание, без разстройство на здравето.

„Психическо насилие“ са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника, попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда.

„Сексуално насилие“ е използването на дете за сексуално задоволяване. Сексуално насилие и злоупотреба над дете според определението на Световна здравна организация е „участието на дете в сексуални действия, които той или тя не разбира напълно и за които не е в състояние да даде информирано съгласие, или за които детето не е подготвено от гледна точка на развитието си и не може да даде съгласие, или които са в нарушение на законите или социалните табу на обществото“.

„Пренебрегване“ е неуспехът на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури развитието на детето в една от следните области: здраве, образование, емоционално развитие, изхранване, осигуряване на дом и безопасност, когато е в състояние да го направи.

Насилието може да бъде от възрастен към дете, между деца и от дете към възрастен.

Какво е тормоз?

Тормозът е специфичен вид насилие сред децата и е сред най-неуловимите форми на агресивно поведение и насилие. Но не всеки акт на насилие е тормоз. Тормозът между връстници е групов феномен. Случаите на тормоз се извършват в групова среда, в присъствието на други връстници и в отсъствието на възрастни.

Професор д-р Дан Олвеус определя тормоза като „повтарящи се във времето негативни действия от страна на един или повече ученици, когато някой умишлено причинява или опитва да причини травма или дискомфорт на друго дете чрез физически контакт, чрез думи или по друг начин."

Тормозът, независимо от това как се упражнява, е много сериозно, оставащо травматични следи действие, защото тормозеният не може да се защити със собствени усилия. Тормозът не спира от само себе си, без външна намеса.

Ключови в разбирането за тормоза са следите характеристики:

1. злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи дете;
2. извършва се от позиция на силата, като едната страна използва доминиращата си позиция, за да нарани другата физически или психически, да я унижи или изолира;
3. повтаря се многократно във времето, а не е еднократен и изолиран акт на насилие.

Проявите на тормоз най-общо могат да бъдат описани като:

Физически тормоз, например, блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;

Психически тормоз, например, подмятане, подиграване, закачане, обиди, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на личните вещи, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене; словесни изрази, които имат за цел да унижат и оскърбят детето на база раса, пол, религия, сексуалност, увреждане или друго, с което се подчертава различие от останалите. Когато е в група - под формата на изолиране, игнориране, изключване от групови дейности, избягване, одумване и разпространение на злобни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз.

Сексуален тормоз - представлява всяка форма на нежелано словесно, несловесно или физическо поведение със сексуален характер, имащо за цел или водещо до накърняване на достойнството на лицето, и по-специално създаване на смуцаваща, враждебна, деградираща (принизяваща), унижителна или обидна обстановка. Включва измислянето на сексуализирани прякори или имена, коментари за външността на някой и подигравки със сексуално значение, неподходящо докосване, бележки и надписи със сексуално съдържание и т.н. до по-екстремни

форми на нападане и насилие.

Кибернасилие и Кибертормоз - насилие и тормоз, които се осъществяват в дигитална среда чрез дигитални устройства. Включват създаване и разпространение на обидни, заплашителни и подигравателни визуални материали, снимки и текстови съобщения, които уронват достойнството на детето или го унижават: снимането на дете с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видеозапис без негово съгласие, кражба на самоличност/профили, обиди, разпространение на слухове в социалните мрежи и др.

Ако дете е въввлечено в рискова ситуация онлайн, това винаги има своите отражения в реалния му живот. Преживяванията за детето могат да бъдат дори по-унизителни, тъй като кибертормозът не може да бъде прекратен веднага и е достъпен до много по-голям кръг хора.

Разлики между тормоз и закачки или игра между децата и учениците

По-голямата част от ситуациите на тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои - от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест. На първо място важно е да се разграничат случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между децата. За целта е необходимо да се наблюдава поведението на децата, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват. Следното би могло да помогне за правилна оценка на ситуацията:

- Ако децата се закачат, бутат или блъскат или си разменят шеги, като при това се смеят, разменят си ролите и позициите и никое от тях няма видимо доминиращо положение, а околните не им обръщат особено внимание, то най-вероятно става дума за игра.
- Ако едно от децата е видимо напрегнато, не се усмихва, опитва се да се махне, ако ролите не се сменят, а другото дете е в постоянно доминираща позиция и това поведение привлича вниманието на околните, то най-вероятно става дума за тормоз.
- Ако детето/ученикът не се чувстват добре от закачките и подигравките, тогава поведението може да е тормоз.
- Ако детето/ученикът, към когото са отправени подигравките, поиска от другото дете да спре и той или тя не спират да се подиграват, тогава става въпрос за тормоз.
- Ако детето/ученикът, който дразни, продължава да дразни или дразни отново и отново, това е тормоз.
- Ако дразненето е за нещо, което детето/ученикът не може да промени (височина, носене на очила, тегло, способност да чете, атлетически способности и пр.), тогава може да е тормоз.
- Ако има и други хора наоколо, които наблюдават ситуацията и се окуражават или се присъединяват към ситуацията на подигравки, това е тормоз.

- Ако едното дете е по-силно или по-популярно, по-голямо на възраст или подвластно, това може да е тормоз.

Ако се касае просто за приятелска игра, учителят може да се намеси, за да предупреди децата да внимават да не се наранят. Ако обаче наблюдаваното поведение може да бъде определено като тормоз, е необходимо да се предприемат съответните стъпки, описани в механизма.

Физическото насилие и тормоз са формите, които възрастните най-често забелязват и затова често мерките за справяне обикновено са насочени именно към тях. Психическото насилие и тормоз по-трудно могат да бъдат установени, тъй като не са така видими, а и децата, от своя страна, нямат нагласата да споделят с възрастните за своите преживявания.

Проблемът се задълбочава, когато психическото насилие и тормоз, като обидните думи и прякори, социалното изолиране и други се подценяват от възрастните и се считат за нормална част от процеса на социализация и израстване на децата. Ето защо е важно да се обърне внимание още при първите признаци за съществуването на насилие и тормоз.

Признаци, по които може да се разпознаят насилието и тормозът:

Разпознаването на насилие и тормоз включва следните физически и поведенчески признаци:

- различни по вид и цвят натъртвания, включително синини, постоянни или чести червени петна, включително от пръсти, насинени очи, следи от ухапване;
- неправдоподобни или объркани обяснения за травмите, включително едностранни отговори;
- безпокойство и крайности в поведението - от агресивност до пасивност;
- лоша представа за себе си - децата смятат, че са заслужили насилието;
- прекалена отстъпчивост на детето и оставяне без протест да се прави каквото и да било с него;
- влошаване на здравословното състояние, което включва прилошавания, главоболие, отпадналост;
- влошаване на успеха от обучението и чести отсъствия от училище;
- чести отсъствия от определени часове;
- детето може да стане затворено и изолирано, да не желае да контактува с връстниците си;
- агресивно поведение и/или поведение, насочено към привличане на вниманието, упорито непослушание, самонараняване;
- внезапни избухвания, които са необичайни за възрастта или за нивото на развитие на детето;
- бягане и криене, включително зачестили бягства от училище;
- загуба на доверие, неучастие в общите занимания в училище, ниска самооценка;
- употреба на алкохол, медикаменти, занемаряване (постоянно обличане на едни същи дрехи или отказ да среща косата си);
- психосоматични симптоми, като болки в стомаха, главоболие, гадене и др., оплаква се, че сънува кошмари и сънят му е нарушен.
- различни прояви на сексуализирано поведение (имитация на сексуален акт,

разголване, използване на език, свързан със сексуални действия и т.н., които са нехарактерни за съответната възраст).

- наблюдават се промени в навиците или в използването на интернет и социалните мрежи.

Тормозът между деца спада към насилието над дете и се третира с мерките на Закона за закрила на детето. Според чл. 7, ал. 1 и 2 от Закона за закрила на детето, всяко дете има право на закрила от насилие и всеки, на когото стане известно за дете, преживяло насилие, е длъжен да сигнализира органите по закрила.

II. ПОЛИТИКА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ИНТЕРВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕ И ТОРМОЗ

1. Принципи, ценности, философия

Институциите в системата на предучилищното и училищното образование по чл.2, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) самостоятелно разработват и прилагат цялостни политики за:

1. подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
2. изграждане на позитивен организационен климат;
3. утвърждаване на позитивна дисциплина;
4. развитие на училищната общност.

Превенцията и интервенцията на насилието и тормоза в системата на предучилищното и училищното образование са неизменна част от тези политики. Съобразно потребностите на институцията те биха могли да бъдат оформени в самостоятелен документ или да са част от общите политики за развитие на институцията и осигуряване на сигурна образователна среда.

Политиката за превенция и интервенция на насилието и тормоза се основава на споделени ценности, философия, норми, правила и традиции за участие и взаимодействие на директора, педагогически и непедагогическия персонал, родителите, децата и учениците в изграждането на сигурна среда. Тя трябва да се базира на основни принципи и положения, да съдържа цели, стратегии, очаквани резултати и отговорности за всички участници в процеса на предучилищното и училищното образование.

Основни цели на политиката за превенция и интервенция на насилието са:

- Да създаде позитивна култура и климат в детската градина, училището, центъра за подкрепа за личностно развитие, специализираното обслужващо звено;
- Да повиши осведомеността на всички участници в процеса на предучилищното и училищното образование, че насилието е неприемливо поведение;
- Да разработи система за превенция, която създава условия за превантивна работа с групата/класа и включва децата в образователни дейности, семинари, работилници, които да ги запознаят с различните форми на насилие и тормоз, да възпитават уважение и толерантност към

различията, да развиват чувствителност към границите на другия, етика на взаимоотношенията, кое поведение е приемливо и кое - не, как да се реагира на неприемливо поведение, др.

- Да създаде система за интервенция като разработи или разясни съществуващи правила и процедури във връзка с всяка една проява на насилие и тормоз, вкл. по отношение на идентифициране и сигнализиране;
- Да създаде система за предоставяне на подкрепа за пострадалите и въвлечените в ситуациите на насилие и тормоз;
- Да развие устойчива система за изграждане на капацитет у всички участници в образователния процес под формата на обучителни дейности, механизми за сътрудничество с други, външни за детската градина, училището, центъра за подкрепа за личностно развитие, специализираното обслужващо звено служби, организации или институции, изграждане на ефективна система за дежурства и др.
- Да създава механизми за проследяване на ефективността от дейностите по превенция и интервенция.

В допълнение на принципите в системата на предучилищното и училищното образование, цитирани в чл. 3, ал. 2 от ЗПУО, политиката за сигурна образователна среда следва да се базира и на следните специфични принципи:

- Позитивна култура и климат, които:
 - приемат различието и разнообразието и се базират на принципите на приобщаващото образование
 - дават възможност за развитие на сигурна среда, в която децата открито споделят и обсъждат теми, свързани с насилието
 - насърчават взаимоотношения на уважение сред цялата общност;
- Ефективно лидерство;
- Прилагането на цялостен институционален подход;
- Споделено разбиране за насилието и тормоза и последиците;
- Подкрепа и мотивиране на децата и служителите, в т.ч. информиране, обучение, консултиране, супервизия и изграждане на капацитет за справяне с насилието;
- Въвеждане на образователни стратегии и дейности за превенция (вкл. мерки по информиране), които:
 - развиват емпатия, уважение и резилианс сред децата и ясно адресират агресивно поведение
 - изграждат нулева толерантност към всички форми на насилие;
- Системност и регулярност при вписване, изясняване и прилагане на мерки и последващи действия в случаи на насилие и тормоз;
- Координация и последователни усилия от страна на институцията за изграждане на мрежа от взаимовръзки и взаимодействия за изграждане на по-сигурна среда;

- Партньорство с родителите;
- Непрекъснатата оценка и проследяване на ефективността на цялостната политика за превенция и интервенция на насилие и тормоз.

Причините за насилието са много и комплексни и детската градина, училището, центърът за подкрепа за личностно развитие, специализираното обслужващо звено не биха могли да повлияят на всички. Но целта е успешно да се намалят тези фактори, които са свързани със средата в самата институция и които допринасят за проявата на насилие и агресивни модели на поведение. За сигурна образователна среда и нулева толерантност към насилие и тормоз са необходими:

- системни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията;
- подобряване на физическата среда (с фокус върху стаите, общите помещения за хранене - столовата и бюфета, както и санитарните помещения), която не съдържа предпоставка за изява на агресивното поведение и в същото време създава условия за формирането на групата/класа като общност;
- работа с нагласите към ученето, които намаляват съревнователния елемент между децата за сметка на екипната работа и споделяне на проблеми в общността на групата/класа, както и проектно-базирано обучение, включително и изнесени дейности, които дават отлични резултати в тази посока;
- последователни стъпки за разбиране на последиците от насилието и тормоза и мерки за подкрепа на децата за справяне с неприемливото поведение, които не наблягат на наказанието.

Цялостната политика се реализира на равнище детска градина, училище, център за подкрепа за личностно развитие, специализирано обслужващо звено и на равнище група/клас, като на всяко едно от тези равнища се осъществяват дейности по превенция и интервенция (реакция).

Превенцията на насилие и тормоз включва комплекс от мерки, които имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието. Превенцията поставя приоритет върху дейности на равнище група/клас, например създаване на правила на отношения в групата/класа, морално възстановяване на щета, тематични дискусии, регулярно провеждани в часа на класа или по друго време. Дискусиите са възможност в групата/класа да се поставят за обсъждане въпроси, които вълнуват или смущават децата, като по този начин се създава пространство за мислене и отработване на агресията чрез говорене, разиграване на ситуации, тяхното обсъждане и съответно осмисляне и развиване на нови умения и модели за ненасилствени отношения и поведение. Интервенциите включват отговора на институцията при възникнали ситуации на насилие и тормоз. Това са последователни действия и мерки, които целят спиране и разрешаване на възникнала вече ситуация на насилие, тормоз и криза и се реализират като отчитат индивидуалните потребности на всяко дете, въввлечено пряко или косвено в ситуацията, като се прилага принципът на най-добрия интерес на детето

.III. Дейности за предотвратяване на училищния тормоз.

Дейности на ниво клас/класна стая

1.1. С цел създаване на пространство, в което се говори открито за тормоза:

-□ в часа на класа всеки класен ръководител използва формите на групова работа, дискусия, решаване на казус, споделяне на опит за разясняване на проблема за същността и видовете тормоз между учениците;

-учителите по БЕЛ, история, география и предметите от философския цикъл планират теми от учебното съдържание за работа и анализ по проблема насилие, ценностите, социалните роли, функциониране на институциите;

- родителите се поканват за участие в тези занятия.

1.2. Класните ръководители провеждат перманентни разговори с родителите в индивидуални или групови срещи за това какво е тормоз и какви са преживяванията на извършителя и потърпевшия, дали той се чувства унижен или заплашен.

1.3. Всяка паралелка заедно с класния ръководител изработва общи правила на поведение в училище.

1.4. Класният ръководител, заедно с учениците изработва процедура, описваща мерките в случай на нарушаване на правилата.

Дейности на ниво училище

1.5. Със заповед на Директора на СУ е създаден УКС за справяне с насилието, който да планира, проследява и координира усилията за справяне с училищния тормоз.

1.6. УКС за справяне с насилието, съгласувано с класните ръководители договаря единен механизъм с ясно разписани отговорности, за предотвратяване и реагиране при проява на тормоз и насилие в СУ.

1.7. УКС за справяне с насилието, съгласувано с класните ръководители обобщава всички предложения за правила на поведение и ценности, направени от класовете и формулира общоучилищни ценности и правила, които стават част от училищната политика.

1.8. Комисията за актуализиране на Правилника за устройството и дейността на СУ „Неофит Рилски“- град Долна баня, разработва предложения за промени в него, произтичащи от настоящия механизъм, предлага ги за обсъждане и приемане на ПС.

1.9. Администраторът на училищния сайт отговаря за запознаване на училищната общност и родителите със Заповед РД09-611/18.05.2012 г. на Министъра на МОН и с настоящия „Механизъм за противодействие на тормоза в СУ „Неофит Рилски“- град Долна баня”, като публикува тези документи в училищния сайт.

1.10. Всички учители в СУ предлагат на УКС мерки за изработване на процедура за усъвършенстване на системата на дежурство с оглед на това да бъдат обхванати местата в СУ, където при етапа на оценка е установено, че се извършва тормоз.

1.11. УКС за справяне с насилието организира и провежда подкрепящо обучение на класните ръководители на тема: „Какво представлява тормозът, разпознаваме ли го, какво можем и искаме да направим и как да го направим?“.

1.12. Председателят на училищната комисия за квалификация, съгласувано с директора планира обучения за повишаване на квалификацията на учителите в областта за справяне с училищния тормоз.

1.13. Провеждане на колективни и индивидуални срещи с цел информиране от класните ръководители „Какво е насилие и тормоз и как да го разпознаваме“ .

- сред родители на родителски срещи и в приемното време на класния ръководител;
- сред ученици в час на класа и в приемното време на класния ръководител.

Дейности на ниво общност

1.14. Класните ръководители съдействат на УКС за подобряване на комуникацията и взаимодействието между училищната и родителската общност и социалните институции в града, които да бъдат включени в различни училищни инициативи.

1.15. УКС за справяне с насилието, съгласувано с директора на СУ осигурява реални партньорства с външни за училището организации, служби и специалисти:

-Дирекция "Социално подпомагане" - Отдел „Закрила на детето”

□-Местна комисия за БППМН

-МВР – Детска педагогическа стая

- ЦОП, ЦРДУ-Долна баня , медиатори

IV. ДЕЙСТВИЯ ЗА СПРАВЯНЕ С УСТАНОВЕН УЧИЛИЩЕН ТОРМОЗ В СУ „Неофит Рилски“- град Долна баня.

По-голямата част от ситуациите на тормоз могат да бъдат овладяни от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест. Важно е да се разграничат случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско пререрване на силите между учениците. За целта е необходимо да се наблюдава поведението на учениците, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват.

Ако се касае просто за приятелска игра учителят може да се намеси, за да предупреди децата да внимават да не се наранят.

Ако обаче наблюдаваното поведение може да бъде определено като тормоз е необходимо да се предприемат следните действия.

1. Прекратяване на ситуация на тормоз.

-Задължение на всеки учител/служител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел, като:

-В случай на физически тормоз учениците трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях незабавно;

-Трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията;

-Важно е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение.

2. Реакции спрямо ученика, упражнил тормоз.

2.1. Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата. Той се прилага от класният ръководител .

-Учителят със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, показва ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик, и че хората правят грешки, които следва да бъдат поправени, без да се налагат наказания;

-□Ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител разговаря с ученика, а ученикът сам избира и решава как ще поправи грешката си. С това негово решение трябва да се съгласи и потърпевшият от тормоза ученик;

-□Класният ръководител изслушва ученика, упражнил тормоза в отсъствието на потърпевшия ученик;

- След изясняване на ситуацията и постигане на договорка, класният ръководител за определен период от време проследява поведението на учениците и дава обратна връзка;

- □Класният ръководител може да потърси съдействие и от другите учители и от педагогическият съветник, който също може да подпомогне работата на учителя като наблюдава ученика във взаимоотношенията му с другите ученици и даде насоки за действията и мерките, които учителят да предприема при необходимост.

2.2. При повтаряне на едни и същи нарушения на правилата се прилага подходът за възстановяване на щетата, уведомяване на класния ръководител и УКС, като се съставя протокол за тормоз.

-Класният ръководител уведомява родителите за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията;

- □Разговорът се провежда в партньорски взаимоотношения, като се предоставя отворено пространство за споделяне на техните опасения и гледни точки;

- ☐ Родителите трябва да бъдат запознати, че критиките, обидите и negliжирането на другия ученик от тяхна страна само ще задълбочат конфликта;
- От разговора могат да бъдат изведени конкретни догов рки кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат;
- ☐ Учителят насочва родителите за консултация с педагози от ЦОП.

2.3. При много сериозно ниво на тормоз – злоупотреба със сила, както и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето, телесния интегритет, както на ученика-жертва, така и на ученика-извършител се уведомява Дирекция социално подпомагане – Отдел за закрила на детето, Държавната агенция за закрила на детето или МВР.

-Учителят или служителят, станал свидетел на подобен тормоз, ако не може да се справи сам е длъжен да потърси помощ от дежурния екип в училище или други лица, намиращи се в района на инцидента,;

- ☐ След прекратяване на физическия контакт между лицата, свидетелят на тормоза уведомява директора на СУ и регистрира ситуацията на насилие в единния регистър на училището;

- Директорът свиква УКС за справяне с тормоза и уведомява отдела за „Закрила на детето”, инспектор ДПС, местната комисия за БППМН, РИО и полицията;

- ☐ УКС за справяне с тормоза обсъжда ситуацията на свое работно заседание и съставя протокол за тормоз, уведомява класния ръководител и родителите на учениците като ги насочва към местната комисия за БППМН и полицията, ОЗД и общината по силата на координационния механизъм.

3. Реакции спрямо ученика, който е обект на тормоз

Работата с ученици, които са обект на тормоз, трябва да бъде насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

- ☐ Класният ръководител говори с ученика, по възможност още същия ден (или веднага след като е разбрал за случая, ако се касае за ситуация, за която е научил случайно) и да разбере какво точно се е случило;

- ☐ Необходимо е да се подчертае поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се;

- ☐ Класният ръководител наблюдава ученика в следващите дни, за да се увери как се чувства и при необходимост отново разговаря с него.

4. Реакции спрямо наблюдателите

-☐ Класният ръководител изтъква тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. От останалите очаква да направят същото, ако се случи в бъдещето;

-☐ Класният ръководител убеждава да се отговоря на насилието с думи, търсене на помощ и съобщаване за случая;

- ☐ Класният ръководител насърчава учениците за грижа спрямо учениците, станали обект на тормоз.

V. УЧИЛИЩНА СИСТЕМА ЗА НАСОЧВАНЕ КЪМ ДРУГИ СЛУЖБИ

1. Регистриране на ситуации на тормоз.

- Създава се единен регистър за описване на ситуации на училищен тормоз;

- ☐ Всяка ситуация на тормоз се описва в дневника от учители/служителя, който я е наблюдавал с цел проследяване развитието на случая във времето и планиране на подходяща интервенция;

- ☐ Дневникът съдържа кратко описание на всяка ситуация, кога се е случила, кои са участниците и какви мерки са били предприети;

- ☐ Дневникът се съхранява при ЗДУД;

- Класните ръководители следят вписаните в дневника случаи и предприемат необходимите мерки за взаимодействие с учителите, родителите и педагогическия съветник.

- Периодично Комисията прави отчет пред ПС.

2. Включване на родителите

- ☐ Във всички случаи е необходимо родителите да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията;

- ☐ В разговора е важно да се акцентира върху необходимостта родителите да не критикуват другото дете, а да се опитат да погледнат на ситуацията през погледа на другата страна;

- ☐ Родителите трябва да бъдат запознати, че критиките, обидите и negliжирането на другото дете от тяхна страна само ще задълбочат конфликта;

- ☐ От разговора могат да бъдат изведени конкретни договорки кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат;

VI. Дейности

1. Информационна кампания във връзка с превенция и противодействие на употребата на психоактивни вещества.

Срок: октомври 2026 г.

Отг. П-л на КС съвместно със Секретаря на МКБППМН и медиатори, инспектор ДПС

2. Запознаване на персонала с Механизма за противодействие на училищния тормоз.

Срок-октомври 2026 г.

Отг.-КС

3. Запознаване на родители и ученици с формите на насилие и Механизма на противодействие по определен ред на родителски срещи и часовете на класа.

Срок-октомври 2026 г.

Отг.-кл. ръководители

4. Информационна кампания „Трафик на хора”.

СРОК: 16 октомври 2026г.

Отг. П-л на КС съвместно със Секретаря на МКБППМН и
медиатори, инспектор ДПС

5. Информационна кампания за киберпрестъпност.

Срок: октомври –ноември 2026г.

Отг. П-л на КС съвместно със Секретаря на МКБППМН и медиатори, инспектор ДПС

6. Извършване на оценка за тормоза и други прояви в началото на учебната година. КС обобщава и анализира подадените от кл. р-ли резултати и на ПС подлага на обсъждане конкретни мерки.

Срок-м-ц окт. 2026 г.

Отг.-кл .р-ли

7. Отбелязване на Международния ден на толерантността.

Срок- 17.11.2026 г.

Отг.-кл .р-ли

8. Провеждане на информационна кампания против насилието и агресията:

8.1. Общоевропейски ден за защита на децата от сексуална експлоатация и злоупотреба

8.2. Световен ден за борба с насилието над деца

СРОК: ноември 2026 г.

Отг.- Отг. П-л на КС съвместно със Секретаря на МКБППМН и медиатори, инспектор ДПС

9. Да се актуализират списъците на ученици, склонни към прояви на тормоз,агресия и други противообществени прояви.

Срок-пост.

Отг-КС

10. Своевременно уведомяване на КС за ученици склонни да извършват противообществени прояви в училище и извън него.

Срок-пост.

Отг-кл р-ли , инспектор ДПС, Секретар на МКБППМН

11. Пред учениците да бъдат изнесени уроци по Националната програма „Работа на полицията в училище”.

Срок-окт., ноемвр., март

Отг-КС, инспектор ДПС

12. При рецидив към нарушаване на правилата да се насочи извършителят към подходящите за това институции.

Срок-пост.

Отг.-КС

13. В дневника да бъдат вписани всички прояви ,ситуации и взетите мерки. Периодично да се прави отчет пред ПС.

Срок-декември , май

Отг.-председателя КС

14. Да се подобри наблюдението върху глухите места на училището-тоалетни,задан двор .

Срок-пост.

Отг-целият персонал

15. Информационна кампания по повод Международния ден за безопасен интернет.

Срок – 09.02.2027 г.

Отг. Кл.р-ли и учители ИТ

16. Информационна кампания „Ден на розовата фланелка” – последната сряда от месец февруари- Световен ден за борба срещу тормоза в училище.

СРОК: февруари 2027 г.

Отг. П-л на КС, училищен психолог съвместно със Секретаря на МКБППМН и медиатори

17. Информационна кампания „Безопасна ваканция” – флайери с препоръки за щастливо лято.

СРОК: май – юни 2027 г.

Отг.- Отг. П-л на КС съвместно със Секретаря на МКБППМН, инспектор ДПС

18. Участие на ученици от училището в лятна програма за деца „Детство мое”

Срок: юли, август 2027

Отг. КС

19. Стимулиране на ученици за участие в благотворителни прояви през годината.

Срок: постоянен

Отг. КС

20. Да се опазва и укрепва вътрешният ред в у-ще чрез спазване на ПВР.

Срок-пост.

Отг-педагогически и непедагогически персонал